

MSP

MİLLÎ SELÂMET PARTİSİ

76-258

k.4

PROGRAM VE TÜZÜK

T.B.M.M

YER 76-258

YL

CLT

KSM

KOP 4

DEM 93-1762

KÜTÜPHANESİ

MSP

MİLLÎ SELÂMET PARTİSİ

PROGRAM

ELİF MATBAACILIK
Fevzi Çakmak Sok. No. 22/A.
Demirtepe/ANKARA
Tel : 17 40 72

P R O G R A M

ANA GAYE

1 — Partimizin ana gayesi milletimizin manevî ve maddî sahada kalkınarak saadet ve selâmete erişmesidir.

2 — Manevi kalkınmamızı sağlamak için :

Milletimizin millî şuur ve gayeler etrafında toplanmış bölünmez bir bütün teşkil etmesi.

İnsan hak ve hürriyetlerinin teminat altına alınması.

Demokratik nizam içinde iç barışın tam ve kâmil manada tahakkuku ve devlet millet beraberliğinin sağlanması.

Anayasanın 10 ve 14. maddelerinde ifadesini bulan insanın manevi varlığının gelişmesi ve yine anayasanın 11, 19, 22, 26, 29. maddelerinde hassasiyetle üzerinde durulan ahlâk ve fazilete dayalı bir cemiyet nizamı zaruretini kabul eden maneviyatçı ve ahlakçı görüşün esas alınması

Lüzumuna inanıyoruz.

3 — Ve yine manevi kalkınmamızın sağlanması ve milletimizin muasır medeniyetin her bakım-

dan üstüne çıkabilmesi ve örnek bir medeniyet kurabilmesi için :

Büyük ve şanlı tarihimizle iftihar eden

Mazisine bağlı, anane ve örflerini hürmet ve saygıyla muhafaza eden

Her türlü taklitçilikten uzak

Millî şahsiyetini müdrik

Hergün bir öncekinden daha ileri olma iman ve azmiyle şahlanan bir şuurla hareket edilmesi zaruretine inanıyoruz.

4 — Partimizin maddî kalkınma bakımından ana gayesi, milletimizi medeniyet yarışında en mureffeh ve gelişmiş bir seviyeye çıkartmaktır.

5 — Bu maddî kalkınmamızı sağlamak için :

İctimai ve ferdi refahı sağlamak

Anayasanın ön gördüğü gibi herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesinin tahakkukuna çalışmak

Meşru kazanç ve faaliyetleri teşvik etmek

Mülkiyet hakkına hürmetkâr olmak
temel prensiplerimizdendir.

6 — Bu maksatla partimiz :

İsrafın kaldırılması

Her türlü istismar ve tefeciliğin terki

Yaygın kalkınmanın hızla sanayileşerek gerçekleşmesi

Yurdumuzdaki zümresel ve coğrafi dengesizliğin giderilmesi

Vergilerin basit ve adil esaslara ircaı

Birikmiş para ve imkanların tevcihinde, iktisaden ve sosyal yönden kalkınma bakımından en önemli olan sahalarda yer almasını temin edecek verimli bir sistemin gerçekleştirilmesi ve yürütülmesi

Kalkınma çabalarının milli bir şuur, hamleci ruh ve aşkla yapılmasının gerektiğine inanır ve

7 — Partimiz aziz milletimizi, bu gayeler için gönül ve el birliği ile çalışmaya davet eder.

Temel mefhumlar ve hizmetler

Temel Mefhumlar

Devlet :

8 — Siyasi, Adli, İhtimal ve İktisadi alanlarda adaletin teminatı ve vatandaş temel hak ve hürriyetlerinin kefilidir.

Hükümet :

9 — Hükümetlerin teşkilinde temel ölçülerimiz milli ahlak ve fazilet, ehliyet ve liyakat, teknik bilgi ve ihtisas ile basiret ve dirayettir.

Kanun :

10 — Her hizmet bölümü için bünyemize uygun olan çıkarılacak kanunlarda, mevzuat birleştirilmeli kanun keşmekeşine son verilmelidir.

11 — Değişen şartlar karşısında hükümete nizamnameler yapmak suretiyle hizmetleri aksatmadan yürütmek imkanı sağlanmalıdır.

Siyasi haklar :

12 — Seçme ve seçilme hak ve hürriyetlerine konulan anti demokratik tahditler kaldırılmalı, milletvekili sayısı azaltılmalı, tek meclis sistemine dönülmeli, Devlet ve Hükümet Başkanlıkları birleştirilmeli ve Başkanı millet seçmeli. Referandum, «millet vetosu» ve «Halk teşebbüsü» müesseseleri kabul olunmalıdır.

Temel hak ve hürriyetler :

13 — Partimiz anayasada ifadesini bulan temel hak ve hürriyetleri kabul eder. Mülkiyet, mesken dokunulmazlığı, eşitlik, ticaret, seyahat, haberleşme toplanma ve gösteri hak ve hürriyetlerinin korunmasında itina gösterilmesini şart sayar.

Vicdan ve düşünce hürriyeti :

14 — Partimiz, vicdan ve düşünce hürriyetini insan haklarının ve demokrasinin temelini teşkil ettiği ve medeni gelişmeye hız verdiği inancındadır.

15 — Bu sebepten dolayı, partimiz insan haklarının ve bahusus vicdan ve düşünce hürriyetinin, anayasanın temel esaslarına ruh ve özüne aykırı olarak, her ne suretle olursa olsun tek taraflı tahdit edilmesine karşıdır.

16 — Bu hususta anayasanın ruh ve özüne, ilmi ve medeni esaslara uymayan tatbikatın kaldırılması zaruretine inanıyoruz.

17 — Partimiz vicdanlara baskı yapılması, düşünce ve ilim hürriyetlerinin tahdit ve ihlali gibi ibtidai metotların karşısındadır. Temel prensibimiz fikre karşı fikirle mukabele edilmesi, fikir düşünce ve inançların hiç bir sebep ve vechile tahakküm edilmesine meydan ve mehal verilmemesidir.

18 — Laiklik düşünce ve vicdan hürriyetinin teminatıdır ve bir kısım düşünce ve inanç sahiplerinin diğer inanç sahiplerine vasıtalı veya vasıtasız yollarla baskı yapmasına manidir.

Basın ve neşir hürriyeti :

19 — Millî, manevî ve ahlakî değerlere saygılı olmak kayıt ve şartıyla basın hürdür.

20 — Basına aynı zamanda ticari ve iktisadî şartlar içerisinde eşitlik prensibi uygulanmalı, eşitliği ihlâl eden şartlar, idari ve malî engeller kaldırılmalıdır.

Ailenin Korunması :

21 — Partimiz aileyi cemiyetin temeli saçar.

22 — Aile hayatının mustakar bir nizama kavuşması için gereken bütün tedbirler alınmalı. saadet ve huzur bozucu dış tesirler giderilmeli, aile reislerinin çocuklar üzerindeki kontrol ve murakabesi cemiyet içerisinde devam ettirilmeli, çocuklar üzerinde kanunların ebeveyne sağladığı ahlakî dini ve manevî eğitim yaptırma hakkının müessir bir şekilde kullanılmasına yardımcı olunmalıdır.

Amme hizmetleri :

23 — Bakanlar Devlet Başkanı tarafından meclis içinde veya dışında seçilmelidir. Devlet hizmetlerinde sürat, kolaylık, ucuzluk ve disiplin sağlanmalıdır rüşvet iltimas ve israf gibi hastalıklarla tesirli mücadele metodlarıyla mücadele edilmeli ve bunlar kökünden kazanmalıdır.

İctimai Adalet :

24 — Adaletin her sahada tecellisini ancak ferdin adil olarak yetiştirilmesi şartına bağlı görüyoruz. Devlet iktisadî alanda her türlü istismarcı hareketleri önlemeli, normal ve meşru kazanç ve çalışma hareketlerini teşvik etmelidir.

Milliyetçilik :

25 — Şehitlerin ve gazilerin padigari olan Türkiye-
mizde, şanlı ve şerefli tarihimizin birleştirip kaynaştırdı-

ğı müşterek tarihi, ictimai ve; manevî değerlere sahip olan milletimizin topyekün manevî değerlerine krmet-kr bir milliyetlik anlayışına bağlıyız.

H İ Z M E T L E R

Adalet :

26 — Adaletin tecellisi için gereken hertürlü tedbir-leri almak gayemizdir. Mahkemelerin hertürlü yeni va-sıtalarıla tehziz edilmesi ve maddi imkanlara kavuşturul-masının lzumluluğuna kaniyız.

27 — Bu meyanda bilhassa ceza davalarında demok-ratik ülkelerde yaygın olan, halk tarafından seçilmiş ju-ri sisteminin tatbikini zaruri görüyoruz.

28 — Adalet mensuplarının devamlı Şekilde bilgile-rinin geliştirilmesi için ilmi çalışmalar yapmalarını tem-in edecek usullerin geliştirilmekni lüzumlu görüyoruz.

29 — İdari kaza organlarının günün icaplarına uy-gun olarak yeniden düzenlenmesini ve blgesei idare mahkemelerinin kurulması lüzumuna inanıyoruz.

Bayındırlık :

30 — Bayındırlık teğkiltı yurt kalkınmasına hız ve-recek Şekilde yeniden tanzim edilmelidir. Bayındırlık faaliyetlerinin teknik plnlaması Şarttır.

31 — Karayollarımızın artan trafik hacmine yetiş-mesi için genişletilmesi ve daha emin yollar haline geti-rilmesi lüzumludur. Bayındırlık hizmetlerini uzun vadeli bir plân ve program gereğine göre yeniden tanzimi ve yürütülmesi zaruretine inanıyoruz.

32 — Yol yapan makina ve vasıtaların yurdumuzda imaline gereken ehemmiyetn verilmesi lüzumuna kani-yız.

Çalışma :

33 — alışma bakanlığının iř yerleri üzerinde daha

tesirli bir murakebe yapmasını ve iş ihtilaflarına mahal kalmadan gereken tedbirlerin alınmasını gerek işçi ve gerekse işveren menfaatleri bakımından lüzumlu görüyoruz.

34 — İşçi ücretlerinin tanziminde, değişen iktisadi şartlar karşısında adaleti temin ilmi ölçü ve formüllere dayalı bir sistemin geliştirilmesinin lüzumuna kaniyiz.

35 — Yurt içi istihdam imkân ve şartlarının geliştirilmesi suretiyle memleket evlatlarının yurt içinde rahat, ve tatminkâr çalışma sahaları açmak istihdam politikamızın esaslarını teşkil edecektir.

36 — İşçi ve işveren münasebetlerinin karşılıklı sevgi ve saygı esasları içerisinde geliştirilmesi iş ihtilaflarının süratle ve her iki tarafın haklarına halâl gelmemek kayıt ve şartları içerisinde halli, işçilerin sıhhi şartlar içerisinde çalışmalarının temini, kadın ve çocuk işçilerin durumlarıyla mütenasip işlerde çalıştırılmaları elzemdir.

37 — İşçilerin çalıştıkları tesislere hissedar olmalarını sağlayacak yeni yatırım sahaları açılmasına gayret edilmelidir.

38 — İş yerleri sakat yurt evlatlarının istihdamı için vazifelendirilmelidir.

Dış işleri :

39 — Ülkemizi beynelmînel alanda temsil edecek kadroların yetiştirilmesinde gereken ihtimam ve itinanın gösterilmesi ve vazife alacakların milli politikamızı bütün incelikleriyle bilecek şekilde eğitilmeleri ve hizmet edecekleri ülkelerin hususiyetleri hakkında önceden bilgi sahibi olmalarının temini lüzumuna kaniyiz.

40 — Dışişleri Bakanlığına memleketimizi ve milletimizi dünya milletlerine tanıtmaya vazifesini hakkıyla ifa edebilmesi için daha geniş imkanlar verilmesi gerektiğine inanıyoruz.

41 — Milletler arası münasebetlerde tutumumuz tarihi karakter ve haysiyetimizin ifadesi olan hak ve ada-

lete ve ahitlere bağlılık ve karşılıklı eşit muamele prensipleri olacaktır.

42 — Milletimizin milletler arası alemde itibarını daha da arttırmak için aramızda tarihi ve kültürel bağlar bulunan komşularımızla daha sıkı siyasi münasebetler kurulmasını zaruri görüyoruz.

43 — Dış Türklerin haklarının korunması için milletler arası kurul ve çevrelerde aktif bir politika tatbik etmek kararındayız.

Enerji :

44 — Ülkemizin sahip olduğu enerji ve tabii kaynaklardan gereği kadar faydalanmadığımız bir gerçektir. Bu sahada mevcut potansiyelin kıymetlendirilmesi için ciddi hamlelere girişilmesi bir mecburiyettir.

45 — Enerji ve tabii kaynaklarımızın milli yatırımlarla değerlendirilmesinde fayda görüyor bu sahada yabancı sermayeye hakimiyet sağlayacak ölçüsüz tatbikata imkan verilmemesi gerektiğine inanıyoruz.

İç işleri :

46 — Vatandaşa yapılacak hizmetlerin süratli ve verimli olması için devlet otoritesini temsil eden makamlara gereken yetkiler tanınmalıdır. Valilerin kaymakamların vesalr idare amirlerinin yürütme vazifelerini daha tesirli olarak yapmalarına mani olan kanuni ve şekli engeller kaldırılmalıdır.

47 — İçtimai huzur ve sükûnun sağlanmasında temel prensibimiz, vatandaşların suç işlemesine müsait şartlara laik kalıp bilahire onu cezalandırmak değil bilakis suç işleminin önlenmesi için koruyucu metodlar geliştirilmesidir.

48 — Ahlâk zabıtası teşkilatının ve yetkilerinin genişletilmesine ve milli ahlâkın koruyucu tedbirlerle muhafazasına ve kuvvetlendirilmesine çalışılmalıdır.

49 — Zabitanın tahsil çağında olan gençliğin yetişmesi ve zararlı, gayri ahlaki tesirlerden tecrit edilmesi yolunda, okul idareleri ve okul aile birlikleri ile teşriki mesai etmesi lüzumuna inanıyoruz.

İmar iskân :

50 — Vatandaşlara iktisadi güçlerine göre ucuz, sıhhi mesken tedariki için gereken kolaylıklar gösterilmelidir.

51 — Konut politikamız şehirleşme hareketlerinin önden giden nizamlayıcı, yol gösterici, yardım edeceği metodlara kavuşturulması prensibini benimser. Şehirleşme hareketlerinin yeni tesis edilecek sanayi bölgelerine kanalize edilmesine çalışılmalıdır.

52 — Çevre sağlığına önem verilmeli, şehirlerin iskan bölgelerinin gürültülü iş merkezleri çevresinde teşekkülüne ve şehirleşmenin şehrin sıhhi şartlarını ve temiz hava ve sularını bozucu şekillere intikal etmesine mani olunmalıdır.

Köy işleri :

53 — Köy kalkınmamızın ilk şartı köylümüzün insanca yaşama şartlarının gerçekleştirilmesidir.

54 — Köylerin su, yel, elektirikasyon, imâr ve iskan problemleri az gelişmiş bölgelere öncelik verilerek birinci plâna alınmalıdır.

55 — Köylerin telefon ihtiyacının karşılanması, acil vakalarda sağlık ve asayiş ekiplerinin zaman kaybetmeden mahalline yetiştirilmesi lüzumludur.

56 — Orman köylerinin ormana faydalı olacak istikamette iktisadi faaliyetlere sevk edilmesi için gereken yatırımlar yapılmalıdır.

57 — Köylerin temizliği ve sıhhi şartlara kavuşturulması için gerekli tertibat alınmalı, yakacak ihtiyacının medeni usullerle ve maddelerle karşılanması için

gurt çapında düzenlenecek bir plân uygulanmaya konulmalıdır.

59 — Köyde oturan yurttaşların boş zamanlarını kıymetlendirecek ve aynı zamanda yurt kalkınmasına yarınacak sanayi ve iktisadi faaliyetlerin köylerimize kadar yayılmasına büyük ehemmiyet verilmelidir.

Mali hizmetler :

59 — Gizli açık ve muzur israfın her çeşidinin önlenmesi. Harcamaların ihtiyacın zaruret ve şiddeti nazara alınarak tahmin edilecek bir esasa göre ayarlanması

60 — Her türlü sömürü fiat hareketlerini ve sömürü ve tefeciliğin önlenmesi, çalışmadan kazanma yollarının kapatılması.

61 — Basit, adil formalitesiz, bünyemize uygun bir vergi sisteminin tanzimi.

62 — Birikmiş paraların ve imkanların tevcihinde adil esasların uygulanması çalışacak her vatandaşa müsait şartlarla imkân temini.

63 — Çalışmayı ve yaygın yurt kalkınmasını kutsal bir vazife haline getirmek her türlü gizli işsizliği önleyerek mevcut iş gücü potansiyelini harekete geçirmek mâli ve iktisadi politikamızın temel unsurlarıdır.

64 Bu maksatla : Maliye bakanlığı teşkilâtının yeniden tanzimini, bütçelerin denk olarak düzenlenmesi, fiat istikrarını, fert başına düşen milli gelirin artırılmasını, adil bir gelir paylaşılmasının teminini esas alıyoruz.

Millî Eğitim :

65 — Partimiz memleketi bir mektep olduğu ve bütün vatandaşları beşikten mezara kadar öğrenmek mükellefiyeti içerisinde bulunduğu temel görüşünden hareket ederek en geniş manasıyla bir eğitim ve öğretim seferberliğine girişmeyi vazife bilir.

66 — Eğitimde temel prensibimiz anayasanın 10. maddesinde devlete görev olarak verilmiş olan, fertlerin manevî varlıklarını geliştirme vazifesinin layiki ile ifası suretiyle yeni nesillerin herşeyden önce edep, ahlâk ve fazilet nümunesi olarak yetiştirilmesidir.

67 — Öğretim ve eğitimde prensibimiz faydasız ve köksüz nazari bilgi yerine uygulama kabiliyeti olan ilme dayalı bir maarif politikasıdır.

68 — Eğitimin resmî ve gayri resmî bütün müesseselere imkânlar nisbetinde görev olarak tahmil edecek yurt çapında bir planı tatbik gayemizdir.

69 — Gençlerin zaman ve enerjisinin zararlı yollara sürüklenmeyip bilakis faydalı ve kuvvetli yetişmelerine tahsisi için gerekli bütün tedbirlerin alınmasını lüzumlu görüyoruz.

70 — Üniversitelerdeki araştırmaların yurt problemlerinin halline yönelmelerini temin etmek lüzumludur.

71 — Öğretmenlerin maddî ve manevî ihtiyaçlarının karşılanmasını zaruri görüyoruz.

Din Eğitimi :

72 — Din eğitiminde gereken aydınlatılmanın yapılması ve yurtdaşların dini ahlaki hasletlerle techizi için gereken imkanların sağlanmasına ehemmiyet verilecektir.

73 — Din görevlilerinin maddî ve manevî şartları ıslâh edilecek ictimai mevkileri yeniden tanzim ve tayin olunacaktır.

Millî Savunma :

74 — Kahraman ordumuzun en modern silahlarla techizi, vurucu gücünün artırılması şarttır.

75 — Ağır harp sanayiinin yurdumuzda kurulması ve bu uğurda her türlü fedakarlığın gösterilmesi kaçınılmaz bir vazifedir.

76 — Ordumuzun yurt kalkınmasında daha tesirli olması ve aynı zamanda asli vazifesi olan askeri eğitim

faaliyetlerine de halel gelmemesi için yeni metodlar uygulanacaktır.

77 — Askeri eğitim ve öğretimin milli eğitim kadar tesirli olduğu bir gerçektir. Yaygın eğitim politikasının vazgeçilmez unsuru olan ordu eğitim faaliyetleri ile koordine bir şekilde yürütülmesinden yurt savunması ve yurt kalkınması için büyük faydalar olacağı inancı içerisindeyiz.

78 — Son senelerde dünyada büyük önem kazanan gerilla faaliyetleri konusunda ordumuzun talim ve terbiyesinde bu türlü metodlarla çarpışan güçlere karşı gereken bilgi ve tecrübeye ve hareket sitajesine sahip olarak yetiştirilmesi bir zaruret halini almıştır.

79 — Askeri eğitim ve öğretimin bütün okullara teğmilli ve fiili askerlik görevi başlayınca kadar bu sahadada gençlerin hazırlanmasının temini lüzumludur. Bu çalışmalar askerlik şubesinin azalmasını ve ordunun yurt kalkınmasına vakit ayırmasını temin edecek şekilde tanzim olunmalıdır.

80 — Askeri eğitim şehitlerin ve gazilerin evlatlarına şehitlik ve gazilik mertebelerinin ulvi değeri anlaşılacak mahiyette olmalıdır.

Sağlık :

81 — Sağlık hizmetleri koruyucu hekimlik esasları nazara alınarak tanzim edilmelidir. Halkın ve köylünün eğitilmesinde koruyucu bilgilerin verilmesi çok ehemmiyetlidir.

82 — Şehir kasaba ve köylerin temizliği, gıda maddelerinin ve içme sularının kontrolu sistemli şekilde ele alınmalıdır.

83 — Yurt sathında hekim dağılımı bölgeler nazara alınarak tanzim edilmelidir. Hekimsiz bölgelerin bu ihtiyaçlarının giderilmesi vatan müdefaası kadar ehemmiyet vereceğimiz bir vazife olacaktır. Sağlık hizmetlerinin köylere kadar yayılması için gereken her türlü tertibatın alınmasına ve teşkilatın kurulmasına çalışacağız.

84 — Hastahane ve yatak sayısının ihtiyaca kafi gelecek seviyeye getirilmesi ve yurt sathına adilane esaslar dahilinde tevzii zaruridir.

85 — Devlet az gelişmiş ve hekimsiz bölgelerde açılacak özel hastahanelere yardımcı olmalı, mali, maddi ve elaman ve ilaç bakımından teşvik edici imkanlar sağlamalıdır.

86 — Devlet ucuz ilaç temini için gereken bütün tedbirleri almalıdır. İlaç imali ve satışında hizmetin hayati ehemmiyeti ve insanı vecibesi birinci derecedeki ehemmiyetini daima muhafaza etmelidir.

87 — Partimiz nüfus planlaması fikrine karşıdır. Nüfusumuzun artmasını teşvik edecektir. İktisadi ve siyasi gücümüzün artmasında nüfusumuzun artmasının büyük faydası vardır. Gidilecek yol nüfusu azaltmak değil bilakis bir yandan nüfusu arttırmak diyer yandan da bu artan nüfusa isdihdam ve refah imkanları hazırlamaktır.

Sanayi :

88 — Partimiz ölkemizin en kuvvetli sanayi memleketi olmasını hedef almıştır.

89 — Tabii kaynaklar bakımından yurt içinde yeni sanayi istihsal sahaları teşkil edilmeli ve yaygın sanayileşme ve kalkınma politikası takip olunarak bütün yurt sathındaki potansiyel seferber edilmelidir.

90 — Ağır sanayinin kurulmasına, yatırım ve ara malları imal eden sanayiın kurulması ve gelişmesine gereken ehemmiyet verilecektir. Atom sanayini elektronik sanayinin Computer sanayinin kurulması ve geliştirilmesine büyük ehemmiyet verilecektir. Uçak, Gemi, Otomobil, Kamyon, Traktör, Zirai aletler ve diğer önemli sanayiın tamamen yerli imalat olarak kurulması ve dünya fiatlarıyla rekabet ederek bunların geniş mikyasta ihracınınu temini başlıca hedefimizdir.

91 — Sanayi teşebbüsler kurulurken bunların dünya fiatları ile rekabet edebilecek kapasite ve kabiliyette olmaları ve ortaklarına tatminkar kar getirecek yapıda olmaları için her türlü teşvik tedbiri alınacaktır.

92 — Fabrikaların yurdun her bölgesinin iktisadi etütlerinin devlet tarafından yapılması ve fabrika projelerinin de devlet tarafından yukarı ki esas dahilinde hazırlanmasına önem verilecek ve fabrikaların sahiplerinin bölgesel kalkınma şirketleri ve içinde çalışan işçilerin ve personelin olması teşvik edilecektir.

93 — Sanayileşmeyi engelliyen bütün idari, iktisadi ve mali mevzuat ortadan kaldırılacak ve bir sanayi koruma ve geliştirme kanunu vasıtasıyla bütün yurt sahalarında süratle sanayileşmemiz için gerekli zihniyet değişikliği, idari teşkilat ve yardımcı ve teşvik edici tutumun gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

94 — Yurdun her yanında devlet tarafından organize sanayi bölgelerinin ve küçük sanayi sitelerinin kurulması için yurt çapındaki geniş bir plan ilk mesele olarak ele alınıp tatbik edilecektir.

95 — Sanayileşmemizi engelleyen dış bağlantılar izale edilecek ve sanayi mamullerimizin sürüm kabiliyeti olan ülkeler ile daha yakın ticari ve iktisadi münasebetler tesis edilecektir.

96 — Teknolojik kalkınma ve gelişmemize büyük önem verilecektir. Üniversitelerimiz ve araştırma müesseselerimizin kendi sanayimizin teknolojik gelişmesine hizmet edebilmeleri için gereken sistem kurulacaktır.

97 — Ağır harp sanayinin kurulmasına en büyük öncelik verilecektir. Ağır sanayinin kurulmasında harp sanayinin kuruluşu ile gerekli koordinasyon sağlanacak ve kıymetli tesislerin savunulması kolay sahalarda kurulmasına çalışılacaktır.

98 — Sanayileşme hareketini başaracak her seviyedeki elemanların yetiştirilmesi ve yurt dışında bulunanların celbi için gereken teşvik tedbirleri alınacaktır.

99 — Taklidi ve oyalayıcı montaj faaliyetleri yerine imalatçı inceleme ve keşif kabiliyeti olan hakiki sanayinin kurulması zaruridir.

100 — Bir ziraat memleketi olduğu nazarı dikkata alınarak gerek ziraat sakinleri sanayilerine ve gerekse

zirai mahsullerle ilgili sanayi tesislerinin kurulmasına her türlü teşvik imkanıyla yardımcı olunacak ve öncelik verilecektir.

101 — El sanatlarının ve evlerde çalıştırılması mümkün tezgahların büyük sanayi tesisleri ile birlikte çalıştırılmasına imkanlar araştırılacak ve bu imkanlardan halkımızın istifadesi sağlanacaktır. Küçük atölyelerin daha verimli ve tam kapasite ile çalışabilmeleri için gerekli iribat büroları tesis edilecek ve küçük sanayi tesislerine her türlü imkanlarla yardımcı olunacaktır.

Tarım :

102 — Ülkemiz herşeyden önce bir tarım memleketidir. Nüfusumuzun büyük çoğunluğu tarımla meşguldür. Millî gelirimizin içerisinde tarımın büyük bir payı vardır. Tarım beslenme ve sanayi için hammadde kaynağıdır. Bu büyük ehemmiyetine rağmen tarımımız son derece geri durumdadır. Tohumlarımız islahı muhtaç ekip biçme usullerimiz ilkel ve tarımla meşgul olan büyük nüfus çoğunluğumuzun yaşama standartları son derece düşüktür ve mahsullerini değeri fiata satamamaktadır.

103 — Tarım kalkınmasında hedeflerimiz tohumların islahı makinalaşma, sulu ziraat, gübreleme ve ilaçlama, tarımla meşgul olanların yaşama şartlarının yükseltilmesi ve tarım ürünlerinin istihsalının artırılarak değer fiatla satılmasının teminidir.

104 — Bu hedeflere erişebilmek için tarım araç ve vasıtalarının kolay ucuz ve bol temin edilebilmesi, toprağın su gübre vesair hususlar bakımından islahı, müessir zirai mücadele ve çiftçinin eğitilmesi tarım politikamızın temelini teşkil eder.

105 — Arazinin mahdut ellerde temerküz etmesi kadar ufak parçalara ayrılarak verimli ziraate elverişsiz hale gelmesini mahzurlu sayıyoruz. Bu mahzurların giderilmesi için taklitçi ve nazari metodlar yerine millî ve sosyal bünyemize uygun tedbirlerin alınmasına taraf-tarız.

106 — Tarım sahasındaki fazla insan gücünün diğer iş sahalalarına, sanayiye ve ticarete intikal ettirilmesi için bütün yurt sathını kaplayan detaylı bir planın tatbikinin zaruri olduğuna kanıyız.

107 — Kadastro çalışmalarının ve toprak tahlili ve tarım haritalarının süratle tamamlanmasını zaruri görüyoruz.

108 — Tarımda kredileme politikasının yeni baştan tanzim edilmesi şarttır. Birikmiş paraların tarıma tevcihinde yeni usullerin tatbikini zaruri görüyoruz.

Eskilmiş tapular üzerinde teminat istenmek suretiyle yürütülen ve zirai gelir kaynaklarıyla ve zirai kalkınmayla alakası bulunmayan yüksek faizli kredi politikası yerine zirai işletmeyi esas alan ve zirai işletmelerin istihsal ve ödeme gücüne göre ayarlanan bir mali destek politikası uygulanması kararındayız. Bu desteklerin başka türlü ihtiyaçlara kaymaması için gereken tedbirler alınmalıdır.

109 — Çiftçiye ucuz tarım aletleri, gübre ve su temini meselesi en fazla ehemmiyet vereceğimiz bir mesele olacaktır. Bu maksatla bilcümle motorlu ve motorsuz tarım aletlerinin yurdumuzda imali ve diğer ülkelere ihracı için gereken tedbirlerin alınması başlıca prensibimizdir.

110 — Orman sahasındaki köylerin ormanı koruma hizmetlerinde ve orman mahsullerini değerlendirme ve geliştirme işlerinde çalıştırılması yoluyla ormanların korunması geliştirilmesi ve işletilmesine çalışılacaktır.

Hayvancılık :

111 — Yurdumuzun hayvancılık bakımından laik olduğu mevkiyi alması başlıca hedefimizdir.

112 — Hayvan yetiştirilmesinde fenni usullerin tatbikini sağlayacak eğitim faaliyetleri ve her türlü teşvik imkanları geliştirilecektir. Pazarlama ve depolama faaliyetlerinin tanzimine inanıyoruz.

113 — Hayvan yemleri imalatına gereken önem verilecektir.

Ticaret :

114 — İç ticaret : Birikmiş paraların ve imkanların tevcihinde yaygın kalkınma ve adil esasların uygulanması.

116 — İmal ve istihsalın daha ucuza temini için ve mamul ve mahsullerin mustehlik eline daha ucuza geçmesi için her türlü tedbirin alınması bu meyanda her türlü sömürücü ve istismarcı faktörlerin izalesi.

115 — Tasarrufların arttırılarak verimli sahalara süratle tevcihi.

117 — Ticari ahlak ve itimadın muhafazası ve geliştirilmesi.

118 — Sermayenin zararlı ideolojileri hakim kılmak ve milli ahlaki dejenere etmek maksadıyla süstimal edilmesinin önlenmesi.

119 — Her türlü israfın önlenmesi.

Başlıca temel prensiplerimiz arasındadır.

120 — Dış ticaret : İhracı mümkün malların istihsal ve imaline önem verilmesi.

121 — İhracatın arttırılması için beynelmilel pazarlarda güçlü pazarlama müesseselerinin kurulması ve ihracatı kolaylaştırıcı ve teşvik edici hertürlü tedbirin alınması.

122 — Dış piyasalarda itibarımızın korunması için gereken tedbirlerin alınması.

123 — Yurt içerisinde imal ve istihsal edilen kalite ve fiat bakımından uygun malların dış rekabete karşı korunması.

124 — Fevkalade haller dışında dış ticareti engelleyen lisana kontenzan gibi formalitelerin bertaraf edilmesi.

Gözeceğimiz ana prensiplerin başındadır.

Turizm :

125 — Ülkemizin sahip olduğu turistik ve tarihi zenginliklerin ve milletimizin sahip olduğu misafir perverlik ve diğer ahlaki ve manevi meziyet ve haslatların dünyaya tanıtılması için daha tesirli çalışmalar yapılması zaruretine inanıyoruz.

126 — Turizm kalkınmasında yurdumuzu yabancı bir ülke zannettirecek tutum ve zihniyetlerin karşındayız. Turizm konularının millî bir zihniyetle ele alınmasının fayda ve zaruretine inanıyoruz.

127 — Gayri ahlaki ve gayri insani ceryanların turizm bahanesiyle de olsa yurda sokulmaması için gereken tedbirler ihmal edilmemelidir.

128 — Yabancı turistlere tarihi misafirperverliğimize yaraşır bir şekilde muamele yapılması millî hususiyetlerimizin turistlere yakından tanıtılması hususlarına önem verilmelidir.

129 — Millî tarihi ve kültürel eserlerimizin ve değerlerimizin iç ve dış turizme daha tesirli olması için tamirleri ve tanıtılma metodlarında verimli yeniliklerin yapılması lüzumuna inanıyoruz.

Ulaştırma :

130 — Demir yollarımızın malzeme ve metod bakımından yenilenmesi daha cazip ve daha konforlu hale getirilmesi yolculara azami kolaylıklar sağlayacak ticari inceliklerin icabına uygun tarzda çalıştırılması şarttır.

131 — Karayollarında yolcuların emniyet istirahat ve huzuru için daha müessir tedbirlerin alınması.

132 — Askerî turistik ve ticari icaplar göz önünde tutularak yeni yollar yapılması, yolların islahı, köy yollarının tamamlanması.

133 — Hava trafiğinin daha geniş sahalara teşmil edilmesi hava meydanlarının artırılması ve islahı uçakların modernleştirilmesi ve arttırılması.

Başlıca prensiplerimizdendir.

MİLLÎ SELÂMET PARTİSİ

TÜZÜK

PARTİNİN ADI ve GENEL MERKEZİ :

Madde 1 — Milli Selâmet Partisi adıyla bir siyasi parti kurulmuştur. Partinin Genel Merkezi Ankara'dadır.

Madde 2 — Partinin Gayesi : Programında yazılı hususları yerine getirmek, ferdi, aileyi ve cemiyeti buhranlardan kurtarıp manevî ve maddî bakımdan tarihimizde olduğu gibi çağının en ileri seviyesine erdirmektir.

PARTİ ÜYELİĞİ :

Madde 3 — Partinin gayesini benimseyen, parti için fedakârlıkta bulunmayı kabul eden ve aşağıdaki şartları taşıyanlar üye kaydedilirler :

- a — Türk vatandaşı olmak
- b — Reşit olmak
- c — Kısıtlı olmamak
- d — Manevî değerlere saygısız ve kötü şöhret sahibi olmamak

e — Kesin olarak mahkûm oldukları bir suçtan dolayı TBMM üyeliğine seçilme yeterliğini kaybetmiş olanlar, lise veya dengi veya daha alt kademedeki öğrenim kurumlarında öğrenci olanlar, memurlar ve kamu iktisadî teşebbüslerinin ve özel kanunla veya özel kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulmuş bankaların ve teşekküllerin yönetim ve denetim işlerinde çalışanlar ile aylıklı ve yevmiyeli memurları ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış olanların merkez kurullarında görev alanlar üye olamazlar.

Kesin olarak mahkûm oldukları bir suçdan dolayı TBMM üyeliğine seçilme yeterliğini kaybetmiş olanlardan memnu haklarının iadesine, 9 Temmuz 1961 tarihinden önce karar verilmiş veya 9 Temmuz 1961 tarihinden önce memnu haklarının iadesine hak kazandığı yetkili mahkeme tarafından bu konuda sonradan verilen kesin karar ile tevsik edilmiş bulunanlar hakkında yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz.

Madde 4 — Partiye girme şartlarına haiz olanlar, iki partilinin tezkiyesini taşıyan giriş beyannamesini imzalıyarak oturduğu yerin ilçe idare heyetine müracaat ederler.

İlçe idare heyetleri müracaatları değerlendirir ve sebep göstermeden reddedebilir.

Genel Merkez kaydedilen bir üyenin, 2/3 ekseriyetle alacağı kararla kaydının silinmesini isteyebilir.

Madde 5 — Üyelik sıfatını kaybeden veya partiden ayrıldığını yazı ile bildirenin kaydı silinir.

Kayıt silme işlemi taahhütlü mektupla üyeye bildirilir. Kaydı silinen üye tebellüğünden itibaren 7 gün içinde il idare heyetine itirazda bulunabilir.

Madde 6 — Her ilçe noterden tasdikli bir üye kayıt defteri tutar. Her altı ayda bir kayıtlı üyelerin, yeni kaydolan ve ayrılan üyelerin listelerini İl Merkezine bildirirler.

İller, ilçelere göre partiye kayıtlı üyelerin listelerini tasnif ve muhafaza eder ve ayrıca her altı ayda bir de yeni kaydolan ve ayrılanların listesini Genel Merkeze gönderir.

Genel Merkez illere göre bunu tasnif ve muhafaza eder.

Yardımcı kollar da aynı esasa göre hareket ederler.

PARTİ TEŞKİLATI

Madde 7 — A — Merkez Teşkilatı :

- a) Büyük Kongre
- b) Genel İdare Heyeti
- c) Yüksek Haysiyet Divanı

Büyük Kongre ve Genel İdare Heyeti Partinin Merkez karar organı mahiyetindedir.

B — İller Teşkilatı :

- a) İl ve ilçe kongreleri
- b) İl ve ilçe idare heyetleri
- c) İl haysiyet divanı
- d) Mahalle ve köy parti görevlileri

C — Yardımcı Kuruluşlar :

- a) Kadın ve Gençlik teşkilatları büyük kongreleri
- b) Kadın ve Gençlik teşkilatı Merkez idare heyetleri
- c) İl ve ilçe kadın ve gençlik teşkilatı kongreleri
- d) İl ve ilçe kadın ve gençlik idare heyetleri
- e) Devamlı ve geçici komisyonlar

D — Parti Gurupları :

- a) TBMM Parti gurupları

- b) İl Genel Meclis parti gurubu
- c) Belediye meclisi parti gurubu

BÜYÜK KONGRE :

Madde 8 — Büyük kongre iki yılda bir Genel İdare Heyetinin tesbit edeceği yer ve zamanda yapılır. Ancak Genel idare heyeti Büyük Kongrenin toplanma tarihini öne alabileceği gibi, bu müddetin en fazla altı ay uzatılmasına da karar verebilir.

Kongre en az üç gün önce iki gazete ile ilân edilir.

Madde 9 — Fevkalade kongreler, kongre delegelerinin beşte birinin isteği veya Genel idare heyetinin kararı veya Genel Başkanın çağrısı ile yapılır.

Fevkalade kongrelerde toplantıyı gerektiren meseleler dışında bir gündem maddesi konamaz. Fevkalade kongrenin gündemi, daveti yapan tarafından tesbit edilir.

Madde 10 — Büyük Kongre tabii ve seçilmiş delegelerden teşekkül eder.

a — Tabii delegeler :

- 1 — Parti kurucuları
- 2 — Genel idare heyeti üyeleri
- 3 — Senatör ve milletvekilleri
- 4 — Yüksek Haysiyet divanı üyeleri
- 5 — İl başkanları

6 — Kadın ve Gençlik teşkilatları Merkez idare heyetleridir.

b — Seçilmiş delegeler :

Her il kongresince o ilin senatör ve milletvekili sayısı toplamının iki katı delege seçilir.

Madde 11 — Kongre üyelerinin vazifeleri kendilerini seçen kongrelerin gelecek normal toplantısına kadar devam eder.

Madde 12 — Kongrenin, kongreye müteallik bütün evrak ve zabıtları dizi pusulası ile Kongre başkanı tarafından Genel Başkana teslim edilir.

Madde 13 — Parti Genel Başkanı Büyük Kongre tarafından seçilir.

Madde 14 — Genel idare heyeti, Büyük kongrece seçilmiş 20 üye ile Genel idare heyetince (lüzum görürse) seçilecek (5)e kadar üyeden teşekkül eder.

Madde 15 — Genel İdare heyeti partinin en yüksek icra organı olup vazifeleri şunlardır :

- a) Parti teşkilatını kurmak ve idare etmek
- b) Yönetmelikler hazırlamak
- c) Merkez adaylarını tesbit etmek
- d) Başkanlık Divanı üyelerini arasından seçmek

e) Parti Tüzük ve Programı ile kanunların verdiği bütün yetkileri kullanmak, vazifeleri yerine getirmek.

Madde 16 — Parti Başkanlık divanı Genel Başkan ile, dört Genel Başkan Yardımcısı, bir Genel Sekreter ve bir muhasipten teşekkül eder.

Madde 17 — Parti Başkanlık divanı, Genel İdare heyetinin gündemlerini hazırlar, Heyetin kararlarını yürütür, Genel İdare heyetince kendilerine verilen yetkileri kullanır.

Madde 18 — Parti Genel Başkanının vazife ve yetkileri şunlardır :

Genel İdare Heyeti, Partinin TBMM deki gruplarına ve bunların müşterek toplantılarına Başkanlık etmek ve Partiyi fiilen temsil etmektir.

Bütün çalışmalara nezaret eder, kuruluşlar arasında ahengi sağlar.

Madde 19 — Genel Başkan Yardımcıları şunlardır :

- 1 — Teşkilat Başkanı
- 2 — Kültür, propaganda ve istihbarat başkanı
- 3 — Seçim işleri başkanı
- 4 — Yardımcı Kuruluşlar başkanı.

Parti Genel Başkanının gaybubeti halinde kendisine, yukarıki sıraya göre Genel Başkan Yardımcıları vekâlet ederler.

Madde 20 — Genel Sekreter yazışmaları yapar, büro memurlarının tayin tekliflerini Başkanlık Divanına getirir ve büro idaresine bakar.

Madde 21 — Genel Muhasip hesap işlerini yürütür.

Madde 22 — Parti Yüksek Haysiyet divanı 5 ilâ 7 üyeden teşekkül eder. Büyük Kongre tarafından seçilir. Kurucular, Genel İdare kurulu üyeleri ve partili TBMM üyeleri hakkında doğrudan karar

verir. İl Haysiyet divanı kararlarının itiraz merci'idir.

Kararları kesindir.

Haysiyet Divanına seçilen üyeler partide başka faal vazife alamaz.

Haysiyet divanları kendi başkanlarının, Parti Genel Başkanı veya Teşkilat Başkanının davetiyle toplanır.

İLLER TEŞKİLATI

Madde 23 — İl ve ilçe idare heyetleri kendi kongreleri tarafından yedekleriyle birlikte seçilirler. İl idare heyetleri başkan dahil 7 ilâ 15, ilçe idare heyetleri 5 ilâ 11 üyeden teşekkül eder.

İl idare heyetleri seçimlerini müteakip üç gün içinde Genel İdare heyetine muvazi olarak, ilçe idare heyetleri ise bir başkan, bir başkan vekili (teşkilât işleri ile uğraşır), bir muhasip, bir sekreter ve bir de kültür ve tanıtma işleri üyesi olmak üzere vazife taksimi yaparlar.

İl ve ilçe idare heyetinin birinde üye olan bir kimse başka bir il ve ilçe idare heyetinde üye olamaz.

Madde 24 — İl ve ilçe idare heyetleri Genel İdare Heyetinin muvafakatını almadan kendi çevrelerini aşan Parti umumî politikası hakkında beyanat veremezler.

Madde 25 — İlçe idare heyetleri mahalle ve köylerde Parti Vazifelilerini seçerler. İlçe idare he-

yetlerinin kurulmadığı yerlerde bu vazifeyi il idare heyetleri yürütür.

Madde 26 — Teşkilatı bulunmayan illerde Genel İdare Heyeti müteşebbis il idare heyetini kurar.

Müteşebbis ilçe idare heyetleri, il idare heyetlerince kurulur. İl idare heyeti henüz teşekkül etmemişse Genel İdare Heyetince kurulur.

Madde 27 — Müteşebbis idare heyetleri kongrece seçilmiş idare heyetlerinin hak ve salahiyetlerine sahiptirler. Vazifeleri normal kongreye kadar devam eder.

Madde 28 — İstifa eden veya bir üst kademe tarafından işten el çektirilen idare heyetlerinin yerine üst kademe tarafından muvakkat idare heyetleri kurulur. Muvakkat idare heyetleri en geç 45 gün içerisinde kongrelerini yaparlar.

İL ve İLÇE KONGRELERİ

Madde 29 — İl ve ilçe kongreleri iki yılda bir yapılır. Günü, idare heyetince üst kademenin muvafakatı alınarak yapılır.

Madde 30 — İlçe kongreleri köy ve mahallelerdeki partililerin seçecekleri delegelerle, ilçe idare heyeti kadın ve gençlik kolları başkanı ve üyeleri ile partili muhtar ve belediye azalarından teşekkül eder. (Müteşebbis idare heyetleri dahil, muvakkat idare heyetleri hariç) delege sayısı 600 ü geçmez.

Madde 31 — Delegelerin nasıl ve ne nisbette seçileceği Genel İdare Heyetince tesbit edilerek teşkilata bildirilir.

Madde 32 — İl kongreleri, ilçe kongrelerincc Genel İdare Heyetinin tesbit edeceği nisbette seçilecek delegelerle il idare heyeti, il haysiyet divanı, kadın ve gençlik kolları başkan ve üyeleri ile, partili milletvekilleri, il genel meclisi ve belediye meclisi azalarından teşekkül eder, il kongrelerinde delege sayısı 1000 i geçemez.

Madde 33 — Kongre Başkanlık divanı, bir başkan, bir başkan vekili ve yeteri kadar kâtipten teşekkül eder.

Madde 34 — İl haysiyet divanı, kongrece seçilecek 5 üyeden teşekkül eder. Bir o kadar da yedeği bulunur.

Madde 35 — İl haysiyet divanı Vilâyet hudutları içerisinde ikamet eden bütün partililer hakkında, Genel İdare Heyeti, Yüksek Haysiyet divanı ve il idare heyetinin sevkiyle görüşme yapar ve disiplin cezaları verir.

HAYSIYET DİVANLARINA AİT MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Madde 36 — 1) Haysiyet divanları seçimlerini müteakip üç gün içerisinde toplanarak kendi aralarından bir başkan, bir başkan vekili ve bir sekreter seçerler.

2) Haysiyet divanları iddia ve müdafaaları değerlendirirken takdir hakkına sahiptirler.

3) Haysiyet divanı kararları üzerinde kongrelerde müzakere açılmaz. Ancak af istemi 5 kişilik bir komisyonda görüşülür. Komisyon raporu müzakeresiz oylanır.

Madde 37 — 4) Disiplin cezaları :

- a) İhtar
- b) Tevbih
- c) Geçici çıkarma
- d) Devamlı çıkarma

Madde 38 — Partinin Tüzük, Program ve gerçekleştirmek istediği hedefleriyle bağdaşmayan fikir ve fiilde bulunanlar haysiyet divanına sevk edilirler.

Madde 39 — İl haysiyet divanı kararlarına, haysiyet divanına sevk eden veya edilen, 7 gün içerisinde Yüksek Haysiyet divanı nezdinde itirazda bulunabilir.

T.B.M.M. MİLLÎ SELÂMET PARTİSİ GRUPLARI

Madde 40 — T.B.M.M. de Partili Cumhuriyet senatosu üyeleri «Cumhuriyet Senatosu Gurubu'nu», Partili milletvekilleri de «Millet Meclisi Gurubu'nu» teşkil ederler.

Bu iki gurup üyeleri bir arada «Türkiye Büyük Millet Meclisi Gurubunu» vücuda getirirler.

Madde 41 — Parti Genel Başkanı T.B.M.M. üyesi ise bulunduğu meclis gurubunun ve T.B.M.M. gurubunun başkanıdır.

Gurup başkan ve başkan vekilleri ve idare heyetleri her toplantı yılı başında bir yıl için seçilir.

Madde 42 — Partinin meclislerden birinde gurubu yoksa, gurubu bulunan meclisin idare heyeti, partinin aynı zamanda T.B.M.M. gurubu idare heyetidir.

Madde 43 — Partili T.B.M.M. üyeleri, meclis çalışmalarında da parti program ve umdeleriyle, Genel İdare Heyeti kararlarına uyarlar.

Madde 44 — Partinin T.B.M.M. gurubu ile Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi guruplarının yetkileri, çalışmaları, görüşme ve seçimi usulleri, idare heyetlerinin vazife ve salahiyetleri, gurup haysiyet divanlarıyla ilgili hususlar partinin T.B.M.M. gurubunca yapılacak bir iç yönetmelikle tesbit olunur.

İL GENEL MECLİSİ ve BELEDİYE MECLİSİ GURUPLARI

Madde 45 — İl genel meclisi ve belediye meclisindeki partili üyeler, bir gurup teşkil ederler, gurup üyeleri toplanarak aralarından bir başkan, gerekliyorsa bir ikinci başkan seçerler.

Madde 46 — Mahallî idareler meclislerindeki çalışma usulleri ve diğer hususlar özel yönetmeliklerle düzenlenir.

Madde 47 — Seçimlerde parti adaylarının tesbiti için bir yönetmelik yapılır.

KADIN ve GENÇLİK TEŞKİLATI

Madde 48 — Ayrı ayrı hazırlanacak tüzüklerle parti kadın ve gençlik teşkilâtı kuruluş, işleyiş, vazife ve salahiyetleri tanzim olunur.

PARTİ BÜROLARI ve İSTİŞARE KURULLARI

Madde 49 — Parti Genel Merkezinde gerektiği kadar büro ve istişare heyetleri teşkil olunur.

Hangi büroların teşkilatın diğer kademelerine teşmil edileceğine,

Genel İdare Heyeti karar verir.

Madde 50 — Her ilçede : 1 adet noterden tasdikli Üye Kayıt Defteri

1 adet noterden tasdikli Gelir-Gider (muhasabe) defteri

1 adet İdare heyeti karar defteri (noter tasdiki gerekmez.)

1 adet Demirbaş eşya kayıt defteri (noter tasdiki gerekmez.)

1 adet evrak kayıt defteri (noter tasdiki gerekmez.)
tutulur.

MALİ HÜKÜMLER

Madde 51 — Partinin gelir kaynakları şunlardır :

a) Her türlü aidat

b) Parti bayrağı, filaması, rozeti, yayınları ve benzeri şeylerin satışından elde edilen gelirler.

c) Parti mamelekinden, partice tertiplenen müsabaka ve toplantılar ile devletçe yapılan yardımlar.

Madde 52 — Parti Genel İdare Heyeti, partinin maksadına hadim olacak gayrimenkulleri iktisaba, devir ve ferağa, istikraz ve akid salahiyetine sahiptir. Gerekli gördüğü teşkilata bu salahiyetini teşmil edebilir.

Madde 53 — Her kademedeki teşkilat ve yardımcı teşkilatların bütün malî işleri Siyasî Partiler Kanununa göre partinin hesap yönetmeliği ile belirtilir.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 54 — Partinin remzi Genel İdare Heyetince tesbit olunur.

Madde 55 — Bu tüzükde belirtilmemiş hususlarda Siyasî Partiler Kanunundaki esaslar caridir.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Madde 56 — Partinin Kurucular heyeti ilk Büyük Kongreye kadar Büyük Kongre ve Yüksek Haysiyet divanının bütün yetkilerine sahiptir.

Madde 57 — Kurucular 2/3 ekseriyetle üyelerinden her hangi birine Kusucu üyelik sıfatı verebilirler. Ancak Kurucu üyeler altmış yedi adedini geçemez. Sonradan Kurucu üyelik sıfatı verilenler, kurucuların bütün hak ve yetkilerine sahip olurlar.